

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.

Főmunkatárs:
HERBOLY FERENC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.

Fiókiadóhivatal:
Kassa, Fő-u. 45. (Breitner
papírkereskedés).

Telefonszám: 150.

NAPLÓ

KASSAI FÜGGETLEN NAPILAP.

Vidéki szerkesztőségek és
kiadóhivatalok:
Sárosvárm.: Eperjes, Bártfa
Szepesvárm.: Lőcse, Igló.

Előfizetési árak:
Egy évre . . . 14 K — f.
Fél évre . . . 7 K — f.
Negyedévre . . . 3 K 50 f.

Vidéki előfizetőknek havonta
50 fill. bélyegköltéssel több.

Megjelenik mindennap
délután 5 órakor.

A kassai női gazdasági iskola.

— Az Orsolyák szubvenciót kérnek. —

Kassa, május 24.

Zajtalanul, a nyilvánosság nagyobb szerű reklámja nélkül épül a kassai Orsolya-szüzek csermelyutcai kertjében a női gazdasági iskola. A magyar nőnevelés ezzel oly intézménnyel gazdagodik, ami az országban párját ritkítja. Az Orsolya-rendi apácák Kassán már eddig is elévülhetetlen érdemeket szereztek a leánygyermek tanításával s a tanítónők kiképzésével. Iskolájuk mintaszerű s boldog az a szülő, ki gyermekét az apácák szeretettel teljes gondjaira bízhatja. A fenkölt lelkületű Orsolya-szüzek életüket Istennek szentelve a szorgos méhek buzgalmával nevelik erkölcsben és tudásban a leánygyermeket, most a nőnevelést tovább fejlesztve óriási áldozatok árán női gazdasági iskolát létesítenek Kassán. Ennek az intézménynek igen nagy jelentősége van, különösen a mai korban, mikor feminista apostolok mindenféle bolond gombával traktálják a világot s a nőt el akarják szakítani tulajdonképeni hivatásától, a családi élettől. Még fontosabb hivatás vár rá azonban a nők gazdasági kiképzésével. A mai eladó leányok legtöbbje irtózik minden házi munkától. A magyar asszonyok híres erénye, a gazdasszonyok teljes veszendőben van, a mai hölgyek csak a pazarló élet titkaiban járatosak, mindannyi divat-kapacitás, de egy rántást a világerért se tudnak csinálni. És ha tudnak is, férjhez menet első dolguk, hogy a háztartást szakácsnékra bízzák, kiknek gazdálkodása lényegesen hozzájárul a férfi idegemésztő, sorvasztó gondjához. A kor áramlata ez, az urhatnamság ostoba hobortja egy ama sok társadalmi hazugság közül, ami az elméket téves utakra tereli. Mert, hogy a nő hivatása csak a páváskodás volna, hogy a férfi puha kényelemben élő feleségében csupán a költséges szeszélyek kielégítését szomjazó pajtást lássa, ez ellenkezik a házasság céljával. Pedig a legtöbb házasság életben úgy van, aminek a házinevelés az oka.

A kassai női gazdasági iskola ezt a hiányzó házi nevelést akarja pótolni. A serdülő hölgyekből gazdasszonyokat akar nevelni, kik a háztartás összes dolgában járatosak, kik gazdaságos beosztással az élet nehéz gondját meg tudják majd könnyíteni a családban.

Az Orsolya-szüzek óriási költséggel épített iskolájukhoz, most 7000

korona évi támogatást kérnek a városától. Nem hisszük, hogy akadna bizottsági tag, ki azt a méltányos kérelmet megtagadná. Elvégre a város, ha már annyit költ lovardákra s egyéb haszontalan dolgokra, egyszer okos és hasznos intézményre is áldozhat. A bizottsági tagok pedig, mikor ezt a kérelmet előterjesztik, gondoljanak arra, hogy a kassai Orsolya-szüzek már eddig is mily áldásos tevékenységet fejtettek ki a nőnevelésben, gondoljanak arra, hogy oly intézmény létrehozásának biztosításáról van szó, mely minden magyar szülő figyelmét Kassára irányítja, gondoljanak végül arra, hogy a mai küzdelmes életben mily hiányzó szükség egy iskola, hol nem csak tudományt, de a családi otthon szeretetét is beoltják a serdülő hölgyek szívébe és habozás nélkül teljesítsék az Orsolyák szerény kérelmét.

Dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai segédpüspök az alkoholizmusról.

— Előadás a komáromi kurzuson. —

Kassa, május 24.

A komáromi keresztény munkások körében vasárnap kezdődött a keresztény szociális kurzus, amelynek folytatásaképp megalkult a keresztény szociális munkások szervezete. A kurzuson részt vett dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai segédpüspök is, kit a komáromiak lelkes szeretettel fogadtak. A kassai segédpüspök az alkoholizmusról tartott előadást s nagyhatású fejtegetéséből a következő részeket közöljük:

Az alkoholizmus kérdése mindenkit kell, hogy érdekeljen, kinek érző szíve van embertársának és hazájának boldogsága iránt. Az alkoholizmus kérdésével négy évvel ezelőtt nemzetközi kongresszuson foglalkoztak Bécsben, két évvel ezelőtt Brémában, ez év szeptember havában pedig Budapesten fognak vele foglalkozni.

Törvényhozók és jogászok, papok és tanítók, nemzetgazdászok és orvosok foglalkoznak a tudományos kérdések ama sorozatával, melyek az alkoholizmust s ennek révén az egész emberi nem jó vagy balsorsát érintik.

A szeszélyes italok mértéktelen élvezete legelőször is magát az élvező egyént támadja meg testi és lelki egészségében, munkaképességében, sőt életében is. S itt mindjárt megjegyzem, hogy lehet valaki alkoholista anélkül, hogy életében egyszer is valóssággal részeg lett volna, ha t. i. fokozatos megszokás által trainirozta magát nagyobb alkoholmennyiségek fogyasztására.

A természetfeletti életet kiöli a részegség bűne; megbénítva az agy tevékenységét s az idegeket, az alkohol eltompítja a gondolkodást és erkölcsi érzést, szállítja a börtönbe a gonosztevőket s az örültek házába a jelölteket.

Az alkohol első támadását a testi egészség ellen intézi, amennyiben vagy egyenesen, vagy más betegségekkel a szervezet ellentállási képességét aláássa. Gyó-

mor-, máj-, szív- és vesebajok az alkoholmérgezés gyakori következményei, a tüdővész és egyéb fertőző betegségek ellen az alkohollal mérgezett szervezet jóval csekélyebb ellentállást képes kifejteni, mint az egészséges.

Igen természetes ennek következtében, hogy az alkoholizmus átlag megrövidíti az egyén életét, mit a statisztika is bizonyít (Angliára nézve I. Bestillon, L'Alcoolisme, Páris, 1904. 41. l.) s egyes angol életbiztosítási társaságok máris tekintetbe vesznek.

A lelki épségnek nincs nagyobb ellensége az alkoholnál.

A munkaképességet mennyire emeli a teljes megtartóztatás a szeszélyes italoktól, már a mondottakból is világos. Ugyanezt bizonyítja a tapasztalat. Anti-alkoholista vonatkozó még sohasem okozott vasuti szerencsétlenséget; a jelenkor legnagyobb technikai lángelméje, Edison teljesen abstinens; az újvilág legnagyobb kereskedője, Carnegie, tíz százalékos pótlékot ad minden abstinens hivatalnokának és munkásának.

A mértékletesség s még inkább a teljes abstinencia tehát egészséget, életet, munkakedvet ad; az alkohol tempit, butit, gyilkol és munkaképtelenné tesz.

Ha az alkohol csak élvezőjét tenné tönkre, már is igen nagy baj volna, de mégis akadhatna, ki azt mondaná, hogy lássa a részeges maga, úgy kell neki.

De az alkohol tovább megy: tönkreteszi a családot is vagyonaiban s a gyermekek egészségében és erkölcsében. S ennyiben már valóságos társadalmi veszedelem.

A bor és pálinka az egész család budgetjét támadja meg. Az asszony és a gyermek otthon nyomorog, míg a család fő a keresetét eliszszá; s ha a gazda birtoka újra kerül, koldusbotot foghatnak a feleség és a gyermekek is.

A gyermekek egészségét is megtámadja a szülők mértéktelen alkoholélvezete. „A hülyék és elmeengék, a nyavalyatörősek, a vízfejűek, a törpék tulnyomó nagy számban alkoholista szülőkötől származnak” — mondja a budapesti kongresszus egyik felhívása.

Tönkreteszi az alkohol a család nevelési befolyását is. Egy részeges apa, ki tör, zuz állati dühében, egy tehetetlen, vagy ami még gondolatnak is rettenetes, egy szintén részeges anya — vajjon mivé nevelheti gyermekeit, mint előbb saló kis koldusokká, később haszontalan suhancokká s végre az akasztófa virágjává.

Ő tölti meg a kórházakat. „A felnőtt férfiaknak több mint tizedrészét a közvetlen alkohol okozta betegségek pusztítják el.” Ő tölti meg az örültek házeit: „Az elmebetegnek több mint harminc százaléka saját vagy elődjeinek alkoholmérgezésében találja betegségének okát.” Ő tölti meg a börtönöket: „A bűntényeknek átlag véve 42 százalékában kimutatható az alkohol végzetes szereplése.” Ő az erkölcselenség fő terjesztője; erről értekezett Forel dr. svájci tudós a bécsi s erről fog ismét értekezni a budapesti kongresszuson.

Hazánk ezen borzasztó ellenséggel szemben eddig vajmi keveset tett. Erről panaszkodik a budapesti felhívás, mely kultuszminiszterünk s a székesfővárosi polgármesterek aláírásával jelent meg.

A társadalom sem tett valami sokat. A budapesti kongresszus felhívása megvallja, hogy a bécsi kongresszus hatása fojytán ugyan nálunk is keletkezett egy csekély

társadalmi mozgalom, de még alig mutat fel valamelyes eredményt.

A katolikus egyház mindig küzdött az iszákosság ellen az ő rendes fegyvereivel, u. m. a hitoktatás, a hitszónoklat, a gyónatás. Hogy hány embert mentett meg annyi intő vagy dorgáló szava a földi és örök romlásától, azt természetesen emberi statisztika meg nem mondhatja, mivel ez csak a külső tényeket olvashatja meg, de nem a belső indító okokat.

Midőn a rendes fegyverek elégteleneknek bizonyultak, az egyház új fegyverekhez nyult, a társadalmi védekezés fegyvereihez s megalapította a mértékletességi egyleteket, melyek pl. Irhonban bámulatos sikereket mutattak fel P. Matthew Arnold apostolsága folytán.

A katolikus intéző körök nálunk is már két-három évtized előtt megpendítették az alkoholizmus ellen való társadalmi küzdelem eszméjét. A felsővidéki papság több lelkes tagja mértékletességi egyletet alakított, de a regáletulajdonosok és bérlők elfojtották a mozgalmat. Redemptorista misszionáriusok, kik ezen ügyben buzgólkodtak, ki lettek utasítva az ország határára, mint veszedelmes izgatók!

Az antialkoholista vezérek között két irány küzd egymással: a mértékletességi s a teljes megtartóztatási irány.

A katolikus vezetők jobbadán mindkét elvet kombinálják s így az ő programjuk:

1. Mértékletesség kötelező mindenkire.
2. Teljes önmegtartóztatásra kötelezendők:

a) gyermekek a 14-ik évig;
b) az iszákosságra hajlók, kik sokkal biztosabban tartják meg a teljes abstinenciát, mint az okosság határát a szesz italok élvezetében.

3. Ezenfelül ajánlatos a teljes abstinencia mindenkinek, főleg azoknak, kik jó példájokkal akarják megmutatni embertársaiknak, hogy alkohol nélkül is egészen jól meg lehet élni.

Fischer-Colbrie dr. beszédjének befejezése után elfoglalta az elnöki széket és felkérte Berencsér László dr.-t a közegészségügyről szóló előadásának megtartására.

Sütőmesterek szervezkedése.

(A kassai pékek értekezlete.)

— A „Napló” tudósítójától. —

Kassa, május 24.

A munkaadók eddig az egész országban szervezetlenül a munkások kénye-kedvének voltak kiszolgáltatva, akik a szocializmus fegyelmével összetömrőlve rövid idő alatt igen nagy mértékben béremelést vívtak ki. A magyar ipar ez idő szerint még nincs abban a helyzetben, hogy a munkások örökös béremelését elbírja s egymásután virágzó iparágak válságba jutottak, a rohamosan felszökött munkabér miatt. Ez a komoly gazdasági veszedelem most egymásután testvéries egyetülésre serkenti a munkaadókat, még azokat is, kiket a konkurrencia eddig széjjelválasztott. Nemrég alakult meg az építőmesterek országos szervezete minden városban külön-külön szervezettel, utána több más iparág munkaadói is tömörültek, ujabban pedig országsszerte szervezkednek a sütőmesterek. Nemrég megalakult a temesvári, miskolci, nagyváradi, borsod- és biharmegyei sütőiparosok szervezete s a derék példát követve tegnap a kassai sütőmesterek is értekezletet tartottak az ipartestület nagytermében, hol kimondották, hogy megalakítják a kassai szervezetet.

A szervezet célja a sütőiparosok érdekét oltalmazni, úgy a hatóságok zaklatásával, mint a munkások tulcsapásaival szemben, ezenkívül egymás között az összetartás és a tisztességes verseny érzését ápolni s a közönség előtt e régi iparág iránt rokonszenvet és megérdemelt becsülést ébreszteni.

A sütőiparosok értekezletén nagyon lelkes hangulat uralkodott. Ha ugyan ily odaadással továbbra is kitananak ügyük mellett, a siker biztosítva lesz. Részünkről reméljük, hogy valamennyi kassai sütőiparos átérzi és méltányolja a szervezkedésben rejlő hatalmas erőt és mindannyi azon lesz, hogy a szervezet mielőbb munkáját megkezdhesse.

A tegnapi értekezlet tanácskozásait *Berzáczy Mihály* tekintélyes sütőmester, a Kassai Pékipartársulat elnöke vezette, ki igen lelkes szavakban üdvözölte a nagy számmal megjelent kartársakat. Majd *Steiner Gyula* fővárosi sütőmester, a „Magyar Sütők Lapja” szerkesztője vázolta a szervezkedésben rejlő erőt s buzdította a tagokat, hogy érdekeik megvédelmezésére mondják ki, hogy a kassai sütőiparosok szervezetének megalakulását szükségesnek tartják. Az elnök megköszönve fővárosi kartársuk agilitását, a szervezet megalakulását kimondotta, amire ügyésznek dr. Horváth Lajost kassai ügyvédet, titkárnak pedig Murányi József lapunk felelős szerkesztőjét megválasztották. A megválasztott ügyész és titkár meghivatván az értekezletre, előbb dr. Horváth Lajos, majd Murányi József lelkes beszédet intéztek a jelenlevő sütőmesterekhez, s megköszönve a bizalmat megfogadták, hogy a szervezet érdekében buzgó munkásságot fognak kifejtetni.

Az értekezlet ezután elhatározta, hogy a kassai pékipar 325 éves multjának évfordulóját június hó 22-én ünnepélyesen megüli s egyúttal akkor fogja a szervezet alakuló közgyűlését megtartani. Addig is egy tíz tagú bizottságot választottak *Berzáczy Mihály* elnöke alatt, melynek tagjai lettek: *Balluch József*, *Farkas Adolf*, *Herdieczky János*, *Grusz László*, *Krozszer Pál*, *Liska János*, *Macey István*, *Reisz Henrik*, *Rusznák Sámuel* és *Siegfried Pál* sütőmesterek, dr. *Horváth Lajos* ügyész és *Murányi József* titkár.

A szűkebb körű bizottság már a legközelebbi ülést tart. Este a *Seress-féle* vendéglőben a megalakulás emlékére magyar szokás szerint áldomást ittak.

A pozsonyi ékszerrablás.

(Betörés viharban.)

— A *Napló* tudósítójától. —

Pozsony, május 24.

A „Napló” tegnapi táviratában már részletesen jelentette a *Reidlinger-féle* ékszerüzlet kirablását, melyről most a következő újabb részleteket jelentem:

Reidlinger Bernát, *Mihály-utcai* ékszerüzletében már évek óta azt a szokást követték, hogy esténként *Reidlingerné* és az erre a célra felfogadott hordár — a rablás estéjén a 69. számú — kiírtették a kirakatokat, hogy az ott elhelyezett értéktárgyakat az éj idejére részint az üzletben levő *Wertheim* szekrényben, részint pedig a polcokon helyezték el. Tegnap este, midőn a kirakatokat ki akarták üríteni, azt látták, hogy az üzletnek a *Mihálykapu-utcai* részében a kapu mellett levő kirakat első rekeszének ajtaja csak úgy be van támasztva. Rögtön konstatálhatták, hogy onnan 3 drb. ékszertartó táblán elhelyezett, körülbelül 57 drb. arany óralánc a táblákkal együtt eltűnt.

Az esetet rögtön bejelentették a rendőrségnek, mely a következőket állapította meg:

Az ismeretlen tettes a kirakatot este 7-8 óra között álkulccsal nyithatta ki. Minden jel arra mutat, hogy nem alkalmi lopással állunk szemben. A tettes ismerős volt a viszonyokkal és a kirakat kulcsáról valószínűleg lenyomatot készített magának, mert valami közönséges álkulccsal nem igen boldogult volna a lakat különös szerkezeténél fogva.

Mindenesetre nagy vakmerőség kell ahhoz, hogy valaki egy ilyen nagyforgalmu utcában kövessen el ilyen büntetett. Megle-

het, hogy nagyban elősegítette a tettes terét az azon esti szokatlan nagy záporosó is, mely nagyon megapasztthatta az arra járó-kelők számát.

Alighogy a feljelentés megtörtént, már arról értesültek, hogy a táblák — természetesen az ékszerek nélkül — megkerültek. *Strobl Nándorné*, a *Mihálykapu-utca* 18. sz. ház házmesternője találta meg őket ugyanabban az utcában a 24. sz. ház kapujában eldobva. A bűnjeleket rögtön beszállították a rendőrségre.

Az óraláncok, melyek a legjobb aranyból vannak készítve és 7 drb kivételével majdnem mind újak, el vannak látva *Holczler Jakab* wieni aranyműves „*J. H.*” név-ötvetével. Értékük körülbelül 10000 kor.

LEGUJABB.

— Távirati és telefonhírek. —

A „Napló” fővárosi tudósítójától.

A képviselőház ülése.

Budapest, máj. 24. (Saj. t. táv.)

A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnököl. A jegyzőkönyv hitelesítése után elnök bemutatja gróf *Teleky Arvéd* ujvidéki mandátumát. Azután felolvasták az összeférhetlenségi bizottság azon javaslatát, melyben a *Keglevich* féle iratoknak a belügyminis tertől való bekívánását kéri. Ezután igazolták *Rónay Elemér* mandátumát. Majd felolvasták *Kossuth Ferenc* javaslatát az autonóm vámtarifa dolgában, melynek tárgyalását holnapra tűzték ki. A gazdasági és könyvtári bizottság előterjesztése után az ülés véget ért.

Andrássy bécsi utja.

Bpest, május 24. (S. t. táv.)

Bécsből jelentik telefonon: A király gróf *Andrássy Gyulát* ma délelőtt 11 órakor fogadta a bécsi burgban. A király igen kegyes volt *Andrássyhoz* s előterjesztése után kijelentette, hogy *nincs abban a helyzetben, hogy katonai téren még több engedményt tehessen.* A kihallgatás során *Andrássy Gyula* megköszönte a királynak *Tivadar öcsese* halála alkalmából küldött részvét táviratát.

Andrássy Budapesten.

Bpest, május 24. (Saj. tud. táv.)

Gróf *Andrássy Gyula* ma délután érkezett Budapestre s a koalíció vezérő-bizottságának ülésén jelentést tesz, hogy *missziója meghiusult.*

A Tizsakormány lemondása.

Bpest, május 24. (Saj. tud. táv.)

Félhivatalos helyről megeafolják azon hírt, hogy *Tisza István* kormányát a király felmentette. *A felmentés meg nem történt.*

A gázgyári munkások sztrájkja.

Bpest, május 24. (Saj. tud. táv.)

A budapesti közönség nagy izgatottsággal nézett a mai est elé, mert a gyári munkások sztrájkja miatt a fővárost az a veszedelem fenyegette, hogy ma estére nem kap világitást. A készlet ugyanis, csak 48 óráig tart.

A gázgyár igazgatósága a sztrájkolókkal felvette a tárgyalást, amelynek eredménye, hogy a *bérharc a munkások teljes győzelmével végződött*. Az összes munkások már munkába állottak.

Borzalmas vasuti katasztrófa.

Budapest, máj. 24. (Saj. t. táv.) A londoni Daily Cronicle ma Schakhofból táviratot kapott, hogy Szo-szo-haja közelében a transbalkálik vasut *személyszállító vonalja a nagy esőzések miatt kisiklott*. A vonat, a mely mintegy 400 utast vitt magával, a magas vasuti partról lezuhant a mélységekbe. Valamennyi kocsi darabokra tört. A romok pedig temérdek embert megöltek. A szerencsétlenséget úgy vették észre, hogy a vonat a legközelebbi állomásra be nem robogott. Mentő vonatot küldtek elébe, a mely Szo-szo-haja közelében az emeletnyi magasságu vonatromhalmazt megtalálta. A kisiklott vonat egyetlen utasa sem birt a romok közül kiszabadulni. A segítségre érkezett munkások eddig több mint száz ember hulláját szedték ki a romok alól. A vonat valamennyi utasa ki súlyosabb, ki könnyebb sérülést szenvedett.

Wladivosztk elzárása.

Bpest, május 24. (Saj. tud. táv.) Tokióból jelentik a Reuter-ügynökségnek, hogy a *wladivosztki vasuti vonalat úgy megrongálták, hogy az orosz kikötő város és a külvilág között minden összeköttetés megszakadt*. Eddig nem tudni, hogy japán kémeek vagy pedig japán előrsők vitték véghez a rombolást.

Togo flottája.

Bpest, máj. 24. (Saj. tud. táv.) Sanghaiból jelentik, hogy oda érkezett kereskedelmi hajók *Togo tenger-nagy flottáját a Maan-Do magasságában látták horgonyozni*.

HIREK.

— **Iparkiállítás a Felvidéken.** A felvidéki iparosok körében mozgalom indult meg egy iparkiállítás-rövidése érdekében. Ezt a tervet most a kassai kereskedelmi és iparkamara is melegen karolja föl és már fölterjesztést is tett ebben az ügyben a kereskedelmi miniszterhez, aki erkölcsi és anyagi támogatást ígért. A kiállítás kerületi és országos lesz; a kerületi kiállításon csak a segéd- és inasmunkák kerülnek bemutatásra, míg az országos kiállításon csupán önálló iparosok vehetnek részt. A kamara kívánatosnak tartja, hogy az országos kiállításon a fővárosi ipar részvétele korlátoztassék, nehogy a vidéki ipar érvényesülését lehetetlenné tegye, mint az utolsó évtizedekben lezajlott összes országos kiállításoknál tapasztalható volt.

— **Eladásra kerülő püspöki birtok.** Iglóról írják: A király megadta az engedélyt az eperjesi igör. kath. püspöki és káptalani szepesmegyei és zempleni birtok eladásához. A szepesi birtok 1.700.000 korona, a zempleni körülbelül félmillió korona értéket képvisel. A birtokok eladására nézve a tárgyalások már folyamatban vannak.

— **Sikerült vizsga.** Loósz Jolán úrhölgy a budapesti nemzeti konzervatórium

legmagasabb és utolsó kiművelési osztályának vizsgálatát Tomka, Gobbi és Aggházy igazgatók s tanárok és Vajdaffy titkár jelenlétében jeles eredménnyel tette le. A tanárok gratuláltak a kisasszony nagy zenei tehetségéhez, szabatos játékához és szép felfogásához. — Loósz Jolán, ki városi zeneiskolánknak volt növendéke, zenei tanulmányait nővérénél Zakariásné Loósz Irén zeneiskolánk tanárnőjénél végezte.

— **Uj rendelet a kivándorlásról.** Tisza István gróf miniszterelnök, mint belügyminiszter a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz a kivándorlók ügyében egy újabb rendeletet intézett. A miniszter figyelmezteti a hatóságokat, ügyeljenek arra, hogy a kivándorlók Fiume felé vegyék utjukat, nem pedig a német kikötők felé. Mióta ugyanis a Cunard-Line a német hajóstársaságokkal egyezséget kötött, a legtöbb kivándorló Bréma, Hamburg kikötőiből induló hajókra igyekezett.

— **Életmentő ezredes.** Katonához illő derék dolgok cselekedett Pollák Frigyes, a miskolci 65. gy. e. parancsnoka. A Vörösmarty-utcán ugyanis egy sebesen vágató kocsi elütötte Weisz Lipót tanító 5 éves leánykáját. A nagy veszedelemben jutott gyermeket a bátor ezredes mentette meg az életnek.

— **A magántisztviselők munkaidéje.** Megemlékeztünk már arról az országos mozgalomról, a melyet a magántisztviselők indítottak munkaidéjük szabályozása végett. A mozgalom ugylátszik eredménnyel fog végződni, amennyiben a legelőkelőbb fővárosi bankok úgy határoztak, hogy hivatalos óráikat reggel 9 órától délután 2 óráig fogják megállapítani. Kérdés azonban, hogy ez a mozgalom kiterjed-e a vidékre is. Kassán a bankok már általában bevezették ezt a munkaidőt, de még igen sok más magántisztviselő kénytelen naponta 8-10 órát dolgozni. Sőt vannak egyes vállalkozók és ügynökségi irodák, valamint gyári és kereskedelmi cégek, hol még mindig a munkaadó szabja meg korlátlanul a munkaidőt. Ezeknél a magántisztviselők némelyike a hajnali óráktól késő estig dolgozik. A kassai Magántisztviselők Otthonán volna a sor, hogy a munkaidő szabályozására Kassán is mozgalmat indítson.

— **Elvi jelentőségű határozatok.** Belügym. 142401—901. Képes levelező lapok utcai árusítására engedély nem adható, mert azok utcai árusítása a közönségnek érdekében nem áll. — Bm. 129583—903. Naptáraknak utcán való korlátlan árusítása közszükséget nem képezvén, azok utcai árusítására engedély nem adható. — Kb. 3988—804. Az egyszer már elismert eredeti illetőség többé az illetőségi község által vissza nem vonható. — Kb. 583 904. Községi illetőségügyben két egybehangzó határozat ellen a közigazgatási bírósághoz panasszal élni nem lehet. — Kb. 4318—903. A községi vadászati jog bérbeadására vonatkozó nyilvános árverés alkalmával tett ígéret teljesítésére azon árverelő, kinek ajánlatát meghaladó magasabb ígéret adatott be, ha csak ajánlatának fentartására a megejtett árverés alkalmával, vagy azután nem nyilatkozik, külön jogilag nem kötelezhető s ily esetben az árverés megsemmisítendő és újabb árverés, illetve bérbeadás tartandó.

— **Májusi zivatar áldozatai.** Miskolcra táviratozza tudósítónk: Melcer László földbirtokosnak a Miskolc mellett levő nemesbikki birtokán a villám egyszerre két cselédházba ütött be. A két ház leégett. Kétféle cseléd volt a házban. Egy súlyosan megsérült a villámcsapástól, kettő könnyebben.

— **A kormány a szövetkezetekért.** A magyar borkereskedők kongresszusa — mint lapunknak írják — nemrég fölterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez az iránt, hogy az állam a *felvidéki* bóriparosok szövetkezetétől vonja meg a támogatást és a szövetkezeteket a nemtagoknak való elárusítástól tiltsa el. A miniszter most mind-

akét ügyben döntött, még pedig következőleg: Az ipari szövetkezetek állami támogatása ügyében az országos ipartanács álláspontját teszi magáévá, melynek megfelelőleg viszonyaink között az ipari nyersanyag-beszerező szövetkezeteket továbbra is állami segítségben részesítendőknak tartja. A másik kívánságra kijelentette a miniszter, hogy törvényes alap hiányában nem teljesítheti.

— **Véres dollárok.** Lőcséről írják nekünk: Balkó János dobronyai parasztgazda három évvel ezelőtt kivándorolt Amerikába s nem rég tekintélyes vagyonnal, hétezer koronával tért vissza falujába. A mikor ennek híre elterjedt a községben, több gonosz lelkű ember szövetkezett s a minap éjszaka meggyilkolta Balkót s pénzét elrabolta. A gyilkosokat letartóztatta a csendőrség.

— **Hulla az erdőben.** Kőrmöcbányáról jelentik: Lende erdőmester az erdőben ma férfi holttestet talált. A halott jobbkezében revolvért tartott, a melyből két töltés hiányzott. A nála talált levelekből megállapította a hatóság, hogy a halottat Grossmann Albertnek hívták. Valószínű, hogy a holttest husvét óta feküdt az erdőben.

— **Napfoltok és a nyakszirtmerevedés.** Amerikában és Angliában egészen téli idők járnak. Köd, eső és érzékeny hideg van mindenfelé, úgy hogy a tavaszi napsugárnak még híre sincs sehol. Az amerikai tudósok a kellemetlen, hideg időjárást a nap tányérján észlelhető hatalmas foltnak tulajdonítják és ugyanezzel a napfolttal hozzák kapcsolatba a nyakszirtmerevedés járványát is.

— **Bombamerénylet Nagy-Boeskon.** Máramaroszigetről írják: Még március 25. történt, hogy Nagy-Boeskon Fraenkel Sándor vasgyári igazgató lakására bedobtak egy bombát. A vizsgálat megindult s Breznay Lajos vizsgálóbíró Bari Sándor gyári lakost és Kuzmik Danilót letartóztatta. Kuzmik Daniló egy vasbádógból való perselyt rendelt Bari Sándor lakatosnál s mint-hogy az a gyanu merült fel, hogy ezt a körülbelül 25 centiméter magas és 18—20 centiméter széles átmérőjű perselyt Kuzmik bombává alakította, Barival együtt letartóztatták. Mindketten tagadják, hogy ők az ártatlan bádóperselyt bombává alakították volna. A vizsgálóbíró felküldte a bombát a pozsonyi dinamitgyárba, ahol megállapították, hogy a merénylet idején a bombán levő gyutacs egy zsinorra erősítve a gyúzsínor meggyújtása után felrobbant, a dinamit azonban felrobbantható nem volt. Ennek oka az volt, hogy a gyúzsínór rossz volt s ezért elaludt. De különben sem robbanthatott volna fel a dinamit, mert rossz volt. Az ügyészség a gyanúsított két ember ellen a gyilkosság kísérlete címén vádat tárgyi tényálladék hiányában eljettette.

Hirdetmény.

A kassai os. és kir. gyalogsági hadapródiskola az intézet növendékeinek szükséges egyenruhák elkészítésével megbizna egy **Kassán lakó, az egyenruhaszabásban jártas**

szabót.

Vállalkozni óhajtók e hó 30-ig adják be a következő ruhadarabok csinálási árait feltüntető ajánlatukat.

Hadapród-tiszthelyettesek és növendékek részére.

Készítési díj hozzávaló szövet nélkül:

Egy kabát, egy köpeny, egy zubbony, egy nadrág, egy vászonzubbony, egy vászonnadrág, egy mellény.

A kassai gyalogsági hadapródiskola kezelő-bizottsága.

Nagyjövőjü saroküzlet bérbeadó.

4 szobás lakás Szepsi- vagy Pest-
uton bérbe kerestetik. — Czim a
kiadóhivatalban.

Ügyes vasalónő

azonnal felvétetik

Bradovka Gyula

kelmefestő- és vegytisztító-intézetében
KASSA, Kossuth Lajos-utca 24.

TAVASZI KEZTYŰK

== mérték utáni rendelés 24 óra alatt készül. ==
Saját gyártmányu tartós és legújabb divatu keztyűk
nagy raktára, dus választéka — Jutányos árak. — Ná-
lam vásárolt keztyűk jutányosan tisztittatnak és díj-
talanul javittatnak. — Több diszoklevél és kitüntető
érem. — Vidéki rendelésnél posta szétküldés.

Hoffmann Vilmos Kassa, Fő-utca 69. sz.

Garson lakás.

Fazekas-utca 11. sz. a házban
kertre kilátással, csinosan bútoro-
zott, száraz szoba, bérbe kiadatik.

A világhírű Laurin & Klement-féle REPUBLIC

Motor-kerékpárok és a

Eschwig és Hajts

Kassa és Bártfafürdő.

GUMMI ÓVSZEREK

a legmegbízhatóbb francia gyártmányok.

Gummi hólyag legfin. minőség, 12 drb.
kisebb 1.50, 2 frt, legfin.
min. 12 drb. nagyobb
1.20, 2. —, 2.50, 3, 5. frt. (Neverip), kiváló finom leg-
vékonyabb és legbiztosabb 12 drb. 5 frt.

Capot americain (rövid) 12 darab legfinomabb 2.50 frt
Halhólyag 12 drb. legfinomabb 2. —, 3. — és 5. — „
Mintagyűjtemény 25 db. a legj. minős. összeáll. 4. „
Suspensor (heretartó) darabja 25, 50 kr. és 1. — „
Sérvkötő legjobb rugóval darabja 2, 3. és 5. — „
Diana-öv (havi baj ellen) darabja — 2.50 és 3.50 „
Irrigátor teljesen felszerelve darabja 1.30 és 2. — „

Szétküldés titoktartás mellett bérmentve

Hoffmann Vilmos KASSA
Fő-utca 69.

Lőcsei-ház.

Színházzal szemben.

A „Zsófia“-társaság miseruhák és egyházi szerek raktára

KASSA, Kossuth Lajos-utca 20 SZ.
állandóan dus választéku raktárt
tart a következő miseruhák és egy-
házi szerekből: Alba, Antipe-
des, Apparamentum
Missae cum 5 apperti-
nentiis az összes szükséges
templomi színekben

15 forintóli árban.

Birettum, Bursa, Berloque,
Cimborium-köpeny, Dal-
matica ornata, Egyházi lo-
bogók és templomi zászlók
minden színben, Humeral, Ima-
könyv-olvasójel, Lavabo,
Menyezetek, Mise szolgál-
ruhák, Oltárterítők, Oltár-
vánkosok, Pala, Pluviale és
Stola az összes szükséges templomi
színekben

30 forintóli árban.

Purificatorok, Rochette,
Stola, zászlóhimzések, zász-
lószaalagok, Velum és Um-
brakulum, valamint zászlóto-
kok és rudak.

Mintarajzokat, költségvetéseket
és felvilágosításokat készséggel
küldünk.

== Tekintse meg ==

Landau A.

ékszerész
pazar kirakatát,
hol gyönyörű
bérmálási
ajándékokat

választhat. — Kittinő órák,
remek medaillonok, arany
láncok és függők, valamint
brilliáns és gyémánt éksze-
rek dus választékban kap-
hatók. — Gazdag raktár
minderinemü drágakövekben,
modern ékszerekben és disz-
mütárgyakban. — Uj divatu
ezüst sétatobotok.

Kassa, Fő-utca
(Városháza-épület).

Kiadó: Murányi József.

A XVI. osztály sorsjáték

I. osztályának

csütörtökön és pénteken

megtartandó huzásához

Főnyeremény 60.000 kor.

sorsjegyeket ajánl

Nyulászi Béla

sorsjegyzülete

Kassa, Fő utca 12. szám alatt.

Szerdán este éjfélig nyitva.

Nyomatott VITÉZ A. ut. könyv-, kő- és műnyomdájában Kassán. 1905.